

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy évre ... 180 Lei.
Fél évre ... 90 Lei.
Egy negyed évre ... 45 Lei.
Egy hórá ... 15 Lei.

Hirdetések
árszabás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 853.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulvardul Regele Ferdi-
nand I. (József 16h.-ut) 22.

TELEFON-SZÁM: 184.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, augusztus 30.

Averescu miniszterelnök Aradon.

(Argetolanu, Groza és Valeanu miniszterek érkezése. — Ünnepélyes fogadtatás. — Banket a miniszterelnök tiszteletére.)

Zászlódiszben állt ma a város abból az alkalomból, hogy Averescu miniszterelnök külföldi tartózkodásából Aradra érkezett. A kormányelnököt az aradi hatóságok vezetői fényes fogadtatásban részesítették és tiszteletére este a Fehér Keresztben díszes bankettet rendeztek. Az eredeti terv az volt, hogy a miniszterelnök külföldi üdüléséből visszatérve csak rövid ideig pihen Aradon minden hivatalos jelleg nélkül. Ma azonban Aradra érkeztek Argetoianu belügyminiszter, Groza Péter erdélyi miniszter és Valeanu közlekedésügyi miniszter, akik a határon várták a kormányelnököt. Ilyen formán Averescu aradi tartózkodása kilépett az egyszerű keretek közül és jelentőségében megnövekedett. A miniszterelnök és a miniszterek aradi tartózkodásáról a következő tudósításban számolunk be:

Argetoianu, Groza és Valeanu érkezése.

Ma déli 12 órára megtelt az aradi vasuti állomás perrónja a miniszterek fogadtatására összegyűlt állami, városi és megyei hivatalok vezetőivel és a környékbeli falvak kiküldötteivel. Később megérkeztek Mehadint megye kiküldöttei is. A miniszterek fogadtatására megjelentek Badescu generális, Radu Pancu prefektus, dr. Robu János főpolgármester, dr. Angel István polgármester, Gritta Ovidiu rendőrprefektus, Reu Illés a Sigurantia főnöke, Margintean-tiu Titus pénzügyigazgató, dr. Moldován Silvius törvényszéki elnök. Ezenkívül Aradra érkeztek a fogadtatásra Grovseranu Timisoara polgármestere, Imbroeanu s. Joanid képviselők. Az Orient-expressz, amelyen a miniszterek ültek, pontosan déli 1 óra 30 perckor futott be az aradi állomásra. A mozdony után következő harmadik szalonkocsiból először Argetoianu belügyminiszter szállt ki. A kocsiját elhagyta Radu Pancu prefektus, aki üdvözölte a belügyminisztert. Ezután Valeanu közlekedésügyi miniszter, majd Groza Péter Erdély minisztere és a miniszterek kísérői szálltak ki a kocsiból. A perronon összegyűlt közönség hatalmas éljenzéssel fo-

gadta a minisztereket. Dr. Robu János Aradváros főpolgármestere üdvözlő beszéde után újra éljenzés következett, majd a beállott csendben Argetoianu belügyminiszter az ünnepélyes fogadtatástól láthatólag meghatva köszönte meg az impozáns fogadtatást és kijelentette, hogy mindig nagyon szívesen jön Aradra. Ezután a miniszterek kísérőikkel keresztül mentek a lombokkal feldíszített első osztályú várótermen és beszálltak az állomás előtt várakozó autókba. Az első autóban Argetoianu belügyminiszter és Radu Pancu prefektus ültek, a második autó-

Megérkezik Averescu miniszterelnök.

Délután Valeanu közlekedésügyi miniszter meglátogatta a Weitzer- és Marta gyárakat s a láttak felett a legnagyobb megelégedését fejezte ki. Négy órára a város főutvonalát egész az állomásig hatalmas néptömeg lepte el. A környékről bevonult küldötségek felirásos zászlókkal és táblákkal jelölték, hogy melyik községből valók. Minden község magával hozta a zenekarát is. A vasuti állomás előtti téren száztagú díszruhába öltözött lovasbandérium várta Averescu tábornok miniszterelnök megérkezését. A lovasbandérium körül hatalmas néptömeg állt, amely izgatottan nézte az állomás óráját és várta a Magyarország felől jövő expresszvonatot. Az állomás perrónján katonazenekar helyezkedett el. A dél utáni órákban megérkezett Aradra Petru Nemaianu lugoji prefektus és Nicolai Imbroana timisoarai prefektus, akik a többi küldötségekkel együtt jöttek a miniszterelnök fogadtatására. A perronon megjelentek még az összes megyei fősolgabírák is. Öt óra 25 perckor feltűnt a kanyarodónál az expresszvonat. Ebben a pillanatban a katonazenekar rázendített egy indulóra és ennek hangjai mellett robogott be a vonat az aradi állomásra. Zúgó éljenzések között jelent meg egy kocsiját elhagyta Averescu tábornok miniszterelnök magas, szikár alakja. Averescu kalaplevéje, mosolygó arcával üdvözölte a fogadtatására megjelenteket. Radu Pancu prefektus

ban Groza Péter Erdély minisztere és dr. Robu János főpolgármester, a harmadikban pedig Valeanu közlekedésügyi miniszter és dr. Angel István foglaltak helyet. A többi autókban és kocsikban a miniszterek fogadtatására megjelent küldötségek helyezkedtek el. A miniszterek először a megyei prefekturára, majd a Fehér Kereszt elé hajtottak. A Fehér Kereszt éttermében előre megrendelt ebéd várta a minisztereket és a város, a megye és az állami hivatalok vezetőit. Popoviciu-Tasca, a nemzeti kisebbségek államtitkára, akit szintén Aradra vártak, nem érkezett meg. Délután a miniszterek és Radu Pancu prefektus Curticiura utaztak az érkező Averescu miniszterelnök elé.

néhány szóval üdvözölte a miniszterelnököt és sorra bemutatta a körülállókat. A miniszterelnök mindegyikkel kezét fogott. Dr. Robu János főpolgármester üdvözlő szavakkal köszöntötte, amit hatalmas éljenzés követte. Averescu megköszönte a fogadtatást és kijelentette, hogy legkellemesebb percei közé tartozik az, amikor Aradra jön. A katonazenekar újra játszani kezdett és ennek a hangjai mellett ment ki a miniszterelnök kíséretével az állomás elé. A több ezer főből álló tömeg éljenzéssel és zenével fogadta a miniszterelnököt, aki ezután Argetoianu belügyminiszterrel és Radu Pancu prefektussal autóba szállt. Az autó elindult. Ebben a pillanatban körülvette a száztagú díszruhás lovasbandérium az autót, a mely csak lépésben hajtott a város főútja felé. A kocsit két oldalát ellepték a községek kiküldöttei. Mindenütt, ahol a miniszterelnök autója elhaladt, a községek zenekara játszott, vagy nagy éljenzés követte az elhaladó gépkocsit. Egyik község küldötsége, amely az Acsev palota előtt állott, hangosan kiáltott a miniszterelnök autója után: „Állami iskolákat kérünk a faluknak!” A miniszterelnök az egész uton kalaplevéje üdvözölte a küldötségeket.

(A népgyűlés.)

Averescu tábornok kíséretével együtt a vármegyeházán a prefektus szobájába ment, ahol röviden elbeszélgetett a jelenlevő urakkal.

maid nyomban kiment az erkélyre és rákönyökölve a rácra a tömeget szemlélte. Csakhamar belátták, hogy lehetetlen a népgyűlést a nyári szinkörben megtartani. Ezért a vármegyeháza előtt volt a népgyűlés és a szónokok a prefektura erkélyéről beszéltek a néphez. Elsőnek Givulescu szenátor, a Muresánul bank vezérigazgatója beszélt, aki az aradmegyei pártszervezet nevében megnyitotta a népgyűlést. Utána Imbroana timisoarai prefektus vette át a szót és a bánátiak nevében üdvözölte Averescu generálist. Az üdvözlőbeszéd után Averescu tábornok köszönte meg a fogadtatást és többek között a következőket mondotta:

— Fegyveres erővel hódítottuk meg ezt a területet és fegyvereinkkel alapítottuk meg Nagyromániát. Titeket most arra kérlek, hogy továbbra is legyetek bizalommal irántam, hogy eredményes munkával nemcsak megtarthassuk, hanem felvirágoztathassuk Nagyromániát.

Szünni nem akaró éljenzés követte az államférfiu szavait. Majd csakhamar fölcsendült a népjajkain a királyhimnusz. Averescu percekig, látható meghatottsággal szemlélte az őt ünneplő tömeget. Ezután Erdély minisztere, Groza Péter vette át a szót. Beszédében az Averescu politika győzedelmét vázolta. Averescuék már eddig is megalkották az agrárreformot és így Nagyrománia volt az első, a mely az összes demokratikus államalakulatok közül először juttatta földhöz a nincsetlen földhözragadt zsellért. Mialatt Groza Péter beszélt, a prefektura ablakából lefényképezték a tömeget. Ilarion Mihai, Turnu Severin volt polgármestere üdvözölte ezután a miniszterelnököt, majd Savu Constantin mondott hatásos beszédet.

(Tea a prefektusnál.)

A népgyűlés után Radu Pancu prefektus Averescu miniszterelnök és az itt időző miniszterek tiszteletére a vármegyeháza nagytermében tea estélyt rendezett. Az estélyen jelen voltak a következők: Averescu miniszterelnök, Argetoianu belügyminiszter, dr. Groza Péter Erdély minisztere, közlekedésügyi miniszter, Pancu prefektus főpolgármesterek, Iorgulescu István polgármester, rendőrprefektusok.

Wekerle Sándor temetése.

(Intimitások a volt magyar miniszterelnökről.)

BUDAPEST. Dr. Wekerle Sándor volt magyar miniszterelnököt ma délután temették el nagy pompa mellett a Tudományos Akadémia előcsarnokából. A gyászszertartás olyan pompával folyt le, amilyen egy nemzet nagy fiának kílár. A gyászszertartást gróf Batthyány Vilmos érsek celebrálta lényes papi segítségével. A bucsubeszédet gróf Bethlen István miniszterelnök mondotta. Budapest székesfőváros nevében Sipőcz Jenő löpolgármester, az Akadémia nevében Balogh Jenő, az Országos Kaszinó nevében Thöry Gusztáv kuriai elnök, a miniszterelnökség nevében pedig Bárczy István miniszteri tanácsos mondottak bucsubeszédet. A Wekerle-családkhoz temérdek részvétlívrat érkezett, köztük Horthy Miklós kormányzó és a magyar kormányé.

Politikus életében személyi érdem és egyéni kiválóság talán még sohasem látszott oly nagy és fontos szerepet, mint a most elhunyt magyar államférfiúnál: dr. Wekerle Sándornál. Wekerle Sándor tudvalevőleg mint szegény fehérmegyei uradalmi tisztartó egyszerű gyermeke egész fiatalon, talán 22 éves korában került először a magyar fővárosba.

Itt kezdetben a pénzügyminiszteriumhoz került, a hol fix-fizetéses, szerény kis díjnoki állást töltött be. Néhány évig élt így Wekerle, közben szakadatlanul dolgozott, tanult, tudását és képességét gyarapította, amíg egy alkalommal azután egészen váratlanul szokatlan esemény szakította félbe Wekerle Sándor eddigi életpályáját. Abban az időben Tisza Kálmán volt a magyar államügyek vezetője. Az univerzális tehetségű magyar miniszterelnök tudvalevőleg kabinetjének minden szakosztályát a legprecízebb, a leglelküsemertesebb figyelemmel kísérve, egy ízben egy pénzügyi tanácsosnál tudakozódott az azévi földi adókról. A tanácsos a miniszterelnök tudakozódására azt felelte, hogy délutánig az összes adatokat meg fogja szerezni. Tisza Kálmán azonban ezzel nem volt megelégedve és kissé elégedetlenül jelentette ki, hogy neki tizenegy órára a kért számokra feltétlenül szüksége van. Erre a pénzügyi tanácsos gondolt valami, kiment a hivatalból és tíz perc múlva ragyogó arccal és egy iv papirosra írt sűrű számokkal tért vissza a várakozó miniszterelnökhöz.

— Ime Méltóságos Uram, itt vannak a kért adatok.

A miniszterelnök ama kérdésére, hogy honnan szerezte meg ezeket, a tanácsos kissé akadozva és hebegve jelentette ki, hogy a reszorbnál van valami kezdő kis hivatalnok, valami Wekerle nevű vidéki fiú, aki a szakügyekkel és az összes számokkal tisztában van. Egy másik esetben Tisza Kálmán egy magasrangú pénzügyi főtitkárától az átvitelezett havi zárlatot kérte sürgősen. A főhivatalnok azt mondta a miniszterelnöknek, hogy azonnal elhozza azokat Wekerlétől, aki minden adatot kívülről tud. Tisza Kálmán ekkor már meg volt lepve és azt felelte, hogy ő is kíváncsi most már erre a Wekerlére. Tényleg azonnal elment Wekerle hivatalszobájába, formálisan bemutatkozott neki, félórai beszélgetésével tüntette ki a meglepődött fiatal Wekerlét. Másnap miniszterelnöki rendelet Wekerle Sándort magyar pénzügyi államtitkárrá nevezte ki. Ezzel és így kezdődött Wekerle Sándor politikai pályája.

Engedményt kapnak a zsidó iskolák.

Groza miniszter a radikális módszer ellen. — Nyilatkozat az agrárreformról és adójavaslatokról.

Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott dr. Groza Péter erdélyi miniszterrel az új agrárreformról, Románia pénzügyi politikájáról és zsidó iskolák tanítási nyelvének kérdéséről. Groza miniszter kijelentette, hogy az agrártörvény Romániában sok szociális igazságtalanságot szüntetett meg. Földhöz juttatta azokat a földnélküli parasztokat, akik évszázadokon át művelték másnak a földet. A régi pénzügyi törvények is elsősorban a szegény embereket érintették leg súlyosabban. Az újabb pénzügyi törvények szociális szempontból a legméltányosabbak mert mindenki a vagyonához vagy keresetéhez képest terhelnek.

— Az új adótörvényekkel elérjük azt, mondotta a miniszter, hogy a minimális keresettel bírók egyáltalán nem fizetnek adót, viszont akiknek nagyobb jövedelmük van, keresetük vagy vagyonuk arányában vannak adóval terhelve. Ugy az agrár-, mint

az új adótörvény évszázados terhet vett le Romániában különösen a szegényebb sorsú lakosság válláról.

A zsidó iskolák tanítási nyelvéről a következőket mondotta Groza miniszter:

— Részemről nem találok helyesnek a nyelvtanítási rendeletnek ilyen radikális keresztülvitelét. Erről a kérdéssel tárgyalni fogok Prie államtitkárral. A tárgyalásnak valószínűleg az lesz az eredménye, hogy engedményeket kapnak a zsidó felekezeti iskolák a román nyelv vagy héber nyelv fokozatos bevezetésére. A zsidósággal szemben feleslegesnek tartom az ilyen radikális módszereket, mert régi tapasztalat bizonyítja, hogy a zsidóság mindig beleilleszkedik és előbbre viszi annak az államnak a kulturáját, ahol elhelyezkedik. Rajta leszek, hogy a magyar nyelvű zsidóiskolákban az idén magyarul taníthassanak.

Elfogott betörő-banda. Az aradi rendőrség sikere.

Az aradi államrendőrség Rasztig csoportja a napokban veszedelmes betörőbandát fogott el, a melynek tagjai Timisoaran laknak és onnan különböző betörések végrehajtása végett időközönként kirándulásokat tettek Aradra. Gritta Ovidiu rendőrprefektusnak és Rasztig csoportvezető detektívnek is feltűnt, hogy egy idő óta az Aradon elkövetett betörések tetteseit a város területén rendezett széleskörű razziák segítségével sem tudták kézrekeríteni és ezekből, valamint más adatokból a rendőrprefektus és Rasztig csoportvezető detektív arra a megállapításra jutottak, hogy a tettesek valamilyen szomszédos városban laknak, ahonnan a kedvező alkalmat bevárva, megfelelően elkészített terepszemlék után Erdély összes városaiban sorozatos és több nagy betörést követtek el. A betörőbandára legutóbb a Rosenblüh H. és társa és a Hangya Szövetkezet üzletében elkövetett betörések vezettek rá. Mint az Aradi Közlöny annak idején pontosan és részletesen beszámolt, a két betörést egy éjszaka követték el és a Hangya Szövetkezet elleni betörésnél a tetteseket egy aradi őrző vállalat emberei néhány perc alatt szemmel tarhták.

(Elfogták az egyik tettest.)

Ez adatok alapján Rasztig csoportvezető-detektívnek sikerült az egyik tettest egy Muntean Gábor nevű sánta ember személyében elfogni, aki azonban egyelőre a hozzáintézett kérdéseket makacsul elutasítva nem vallotta be, hogy részese lenne a betörésnek. A rendőrség azonban megállapította, hogy Muntean több társával együtt részes az elkövetett betörésben és hogy Muntean társai a rablott holmikkal elmenekültek. Az ügyben Rasztig István csoportvezető, Gredinariu és Konstantin detektívekkel erélyes és széleskörű nyomozást indított. A detektívek

még ugyanaz nap megtudták, hogy a vingai csendőrség a községben igazolásra szólított fel két gyanús kinézésű egyént, akik a 21-es számú aradi bérkocsival, a mely tele volt rákva súlyos és nagy bőröndökkel, Timisoara felé haladt. Megfelelő igazolás után azonban a csendőrmester tovább engedte őket. Amikor a detektívek értesültek erről, már visszaérkezett Aradra a 21-es bérkocsi is, aki részletes adatokkal szolgálva a két idegen személyleírásáról elmondotta, hogy melyik timisoarai szállodához vitte őket. Rasztig és a két detektív félóra múlva autón Timisoarara utazott, de a kérdéses szállodában sem az Aradról elutazott idegeneket, sem azoknak padgázát nem találta meg.

(Értékek a süttökemencében.)

Tovább folytatva a nyomozást, megtudták a detektívek, hogy az otani Sigurancia verekedés miatt letartóztatott két gyanús egyént. Ezeket átadták az ügyészségnek. Rasztig István azonnal a timisoarai ügyészségre sietett, innen azonban az elfogott két ember közül az egyiket időközben elengedték. A másik egyén Spanik Gyula bőröndkésítő volt, akire a 21-es számú bérkocsi által közölt adatok pontosan ráillettek. Spanik tagadta a betörést, azt mondva, hogy a holmikat, amelyek nála voltak, egy péksegédől vásárolta. Hosszas faggatás után mégis elmondotta, hogy ők voltak a betörők és a magukkal hozott dolgokat Timelkov Cirlinek, egy timisoarai dúsgazdag péknek adta el. A detektívek ezután kimentek a külvárosi pékműhelybe, ahol Konstantin detektív a süttökemence fellett levő nyílásból negyvenezer lei értékű selyem és szövetárut talált. A detektívek ezenkívül 100 ezer leinél nagyobb értékű ezüstneműt és különféle ékszereket találtak. A talált bűnjelkekből Rasztig megállapította, hogy

junius havában ez a betörő társaság követte el Aradon Pálfi István hivatalnok Str. Russu-Sirianu (Aulich Lajos-utcai) lakásán történt betörést. Később ők törtek be Reich Gyula kötélgyároshoz és Apponyi Testvérek férfitívat üzletébe is és mindkét alkalommal dus zsákmányuk akadt. A betörésből származó holmikat mindig a timisoarai gazdag pékhez vitték, aki alacsony áron vásárolta meg azokat. Rasztig István Spanikot és Timelkovot Aradra szállította. A társaság másik betörő tagjának kézrekerítésére az aradi államrendőrség széleskörű intézkedéseket fogantatosított.

Jancu Cornél dr. beszámolója.

(Radu Panca prefectus a külvárosokért.)

Dr. Jancu Cornél Arad város országgyűlési képviselője tegnap délután fél három órakor tartotta beszámolóját Pernyáuban a Casa Nacionala ban. A nagytermet zsufolásig megtöltötte Gáj és Pernyáva gazda és iparos közönsége. A beszámolóban megjelent Radu Panca Arad város és Arad megye prefectusa, ott voltak továbbá Gritta Ovidiu rendőrprefectus, Reu Illés a Siguranta főnöke, Miklósi Aurel igazgató, dr. Pascutiu Silvius közjegyző és még számosan az Averescu párt itteni vezetői közül. Puticiu András gáji előljáró üdvözölte Radu Panca prefectust, aki nyomban válaszolt. A prefectus kijelentette, hogy a szíven hordja a külvárosok sorsát és gondja lesz rá, hogy a külvárosi nép kívánságai mihamarabb teljesüljenek. A közgazgatási bizottság legközelebbi ülésén foglalkozni fog a külvárosi utak rendezésének kérdésével és oda fog hatni, hogy a külvárosok is ugyanazokat az előnyöket élvezzék, amelyeket a belvárosi lakossága élvez.

A prefectus beszéde után Jancu Cornél dr. majd egy óras beszédben ismertette a politikai helyzetet és méltatta a kormány működését. Az Averescu kormány egy év előtt a legnehezebb viszonyok között vette kezébe az ország ügyeinek intézését és egy év alatt óriási produktív munkát végzett. Letörte a lánckereskedelmet és az uzsorát fokozta az ipar termelőképességét, megjavította a közlekedést, becsületesen vitte keresztül a pénzbecserélést és demokratikus földreformot valósítván meg, földhöz juttatta az ország népét. A megváltási árak felét az állam fizeti és csak a másik részét fogja részletekben fizetni az új tulajdonos. Az a nagy teljesítmény, amit az Averescu-kormány egy év alatt véghez vitt, a legteljesebb bizalomra jogosít fel a kormány további működése iránt. Jancu Cornél dr. beszédét eljenzessel és tapsal fogadták. Lelkesítő beszédet intézett még a külvárosi választókhoz Miclosi Aurel iskolaigazgató.

— Utazás — hitellel. Az aradi kerületi vasutigazgatóság ma rendeletileg arról értesült, hogy a veszett kutyák által megmárt egyének és kísérei a kezelési helyre, valamint vissza is hitelezés mellett utazhatnak, ha birtokában vannak a főispáni hivatal által kiállított szükséges igazolványoknak.

Jásziék pardontkériknek*(A baranyai szocialisták passzívítása.)*

PÉCS. A szerbek, miután a megszállott területek nagyrészt átadták, az átadási jegyzék aláírását megtagadták.

BÉCS. Jászi Oszkár, Hock János és Szende Pál táviratot intéztek a belgrádi kormányhoz, hogy támogassa a baranyai menekülteket. Az ügyet a minisztertanács elé terjesztik. A terv az, hogy a szláv nemzetiségű menekülteket, továbbá az orvosokat és mérnököket letelepítik és lehetőleg állami üzemekben helyezik el. A többieknél azonban a politikai megbízhatóságot fogják mérlegelni.

PÉCS. Gróf Zichy Gyula pécsi püspök egy hírlapíró cítt kijelentette, hogy a zsidó kérdést intézményesen és nem erőszakosan kell megoldani.

PÉCS. A baranyai választásoknál a szociáldemokraták hír szerint ugyanolyan passzív magatartást tanúsítanak, mint az általános nemzetgyűlési választásokon. A szociáldemokraták a politikailag hozzájuk közelálló jelöltek sem támogatják.

Rablás a határon.*(Magyarországi utonállók Pecicán.)*

Ma délelőtt vakmerő rablást jelentett a pecicai csendőrség az aradi királyi ügyészségnek. Tegnap este három erősen felfegyverzett ember átlopódzott a magyar határon, a pecica-maghiarai határban meghuradtak és onnan figyelték a tanyáikról hazatérő gazda-embereket. A gazdák az esti órákban tömegesen térnek haza birtokaikról. A három ember ezalatt meghúzódott az árokban és innen figyelte a lovakat. Egyszerre Zabos István magyar-pecicskai gazdálkodó hajtott arra két feltűnően szép lovával. A rablók egy szempillantás alatt előjöttek az árokból és elkapták a lovak zablóját. A lovak megálltak, az utonállók fegyvert szegeztek Zabos melléke és kényszerítették, hogy leszálljon a kocsi. A megrémült gazda engedelmességet a parancsnak és leugrott a kocsiról. A hangos szóváltásra előjött a gazda két fia, akik dorongokkal próbáltak apjuk segítségére sietni. Zabos maga is felbátorodott fiai jelenlétében és ő is vissza akart ülni a kocsira.

Az egyik utonálló ekkor fegyverével lött és keresztüllötte Zabost, aki ájultan esett le a kocsiról. Több lövést is leadtak a banditák, de siker nélkül. Azután ráultak a kocsira, a lovak közé vágtek és néhány pillanat alatt már túl voltak a magyar határon. A parasztok, akik egy ideig üldözték őket, nem férközhettek közelükbe az állanó lövöldözés miatt. Zabos István állapota nem súlyos, mert a golyó nem ért nehezebb testrészeket. Az esetet azonnal jelentették a határrendőrségnek, amely embereket küldött a határra, de a rablók ekkor már messze Magyarországon jártak. Az aradi királyi ügyészség diplomáciai uton keresi meg a magyar

hatóságokat az utonállók elfogására. A határrendőrség pedig még aznap, közvetlenül a rablás elkövetése után értesítette a magyar csendőrséget, hogy fegyverezze le a rablókat és a lovakat szállítsa vissza a jogos tulajdonosnak, aki ugyancsak magyar ember. Az ügyészség az irányban is folytatja a nyomozást, hogy a rablóknak nem voltak-e büntársai Pecicán.

Az új adók.*(Tudnivalók az adóvallomásról.)*

A pénzügyminiszterium az új adók életbeléptetésére vonatkozólag a következő felvilágosításokat közli: Az ország összes lakosai kötelesek 1921. október 1-ig az adóvallomásokat megtenni. Városokban a városi adóhivatalok, falvakban a járási adóhivatalok regisztrálják a vallomásokat. Blanketta egy lei ellenében az adószedőknél kapható. Mindenki tartozik vallomást kiállítani, akinek az ország területén vagyona, vagy jövedelme van, tekintet nélkül nemzetiségére.

Adó alá esik az 1921. augusztus 1-én volt vagyon. Az országon kívül lakó román állampolgárok is kötelesek adóvallomást tenni egy belső, mint külföldi, vagyonukról. A létminimum alóli jövedelmet is be kell vallani. A családtagok a családja összes tagjai jövedelméről készíti el a vallomást. Elhalálozása esetén az egyes örökösök, külön vallomások kötelesek beadni. Intézetek és társaságok vallomásait a törvényes képviselők adják be. A tíz hektárnál kisebb birtokokkal rendelkező falusiak a községi bíróknál, vagy az illetékes adóbeszedőknél teszik meg a vallomást.

A vallomási íveket a kerületi adóbeszedőknél kell beadni. Román állampolgárok, akiknek nincs állandó lakhelyük Romániában, annak az adóbeszedőnek adják át a vallomásokot, aki a jövedelmük helye szerint arra illetékes. Azokat, akik nem adnak be vallomást, vagy ha a vallomás nem elégitő, hivatalból adóztatják meg. A felvilágosítás megtagadását a vallomás megtagadásának tekintik. A hivatalos megadótartás következményei: a kivetett adó 50 százalékkal nagyobb, de csak egy évre és az elhallgatott jövedelmet, vagy vagyonát kétszeresen adóztatják meg.

A szerb király esküje*(Ellentétké a jugoszláv kormánypártban.)*

ZÁGRÁB. Sándor szerb király betegségevel kapcsolatban érdekes részletet jelentenek. Amikor Sándor király baja elmérgesedett, az a terv merült fel, hogy Budapestre utazzék és ott egyik híres orvosprofesszorral megoperáltassa magát. Pasics a legélesebben szembehegyezkedett ezzel a prozopozícióval és minden befolyását felhasználta a terv meghúsítására.

BELGRÁD. A két kormánypárt között a vitázó kiélesedett Sándor király esküvője miatt. A radikálisok azt akarják, hogy a király csak felgyógyulása után tegyen esküt, a demokraták azonban nem merik átmeneti állapotban hagyni az országot, mert puccstól félnek s ezért azt kívánják, hogy mielőbb utazzék egy delegáció Párisba a beteg királyhoz az eskü átvételé végett.

Sándor király 1888. december 14-én született Cetinijében, iskoláit külföldön végezte. Ezek befejezte után bátyjával Györgyvel együtt, az orosz cári apródok csapatába lépett; katonai kiképzését a pétervári katonai akadémián nyerte. Később bátyjával és atyjával együtt Genfba költözött, ahol tanulmányainak élt. Amikor atyját 1903-ban királylává választották, akkor a 15 esztendő Sándor herceg is Belgrádba ment. 1908. őszén, midőn bátyja, Györgye herceg, az addigi trónörökös lemondott a trónra való jogáról, ő lett a trónörökös. Az 1912-iki első Balkán-háború alatt az I. szerb hadsereg parancsnoka volt. A háború alatt tifuszban súlyosan megbetegedett. A második Balkán-háború alatt ismét az I. hadsereg parancsnoka volt. 1914. június 24-én, midőn Péter király visszavonult az uralkodástól, Sándor lett a régens. Mint a hadsereg főparancsnoka résztvett annak összes harcaiban és 1919. őszén ő vonult be Belgrádba. 1918. december 2-án próklamációjával Sándor régens alapozta meg a szerbek, horvátok és szlovének királyságát, melynek trónján most atyját követi.

PÁRIS. Sándor szerb király állapota rosszabbra fordult.

PRÁGA. A Narodni Lisly értesülése szerint Párkányánán leartóztattak egy Dost Jakab nevű 25 éves szerb fiatalembert, aki merényletet tervezett György szerb herceg ellen, amikor ez Karlsbadba utazott.

PÁRIS. Sándor szerb királyon tyogot vágtek fel. A hőmérsék 37,4, az érverés 82. Aggodalomra nincs ok.

A világ jegybankjainak ércfedezete.*(Németország és Ausztria súlyos terhei. — A román pénzügyi forgalom.)*

A népszövetség nemrégén hivatalos kimutatást közölt a világ összes államainak érckészleteiről. A kimutatással egyidejűleg összehasonlító grafikont is kiadott, amely az ércfedezettel kapcsolatban a bankjegyforgalmat is feltünteti. A kimutatásokból egyedül Oroszország hiányzik, ahonnan az adatokat beszerezni nem lehetett. Az összes állami jegybankokban együttvéve ma 1 milliárd 448 millió font sterling van elhelyezve, amelyből 498 millió 500 ezer font sterling, tehát az összes mennyiségnek majdnem a fele az amerikai Egyesült Államok jegybankjának pincéiben fekszik. A francia jegybank birtokában 220 millió 700 ezer font sterling ércfedezet van. Az angol bank érckészlete 128 millió 300 ezer font sterlingre, a japán bank 114 millió 700 ezer, a spanyol bank 99 és fél millió, a németbirodalmi bank 53 millió 700 ezer és az olasz jegybank 88 millió 500 ezer font sterlinggel szerepel a kimutatásban.

Ezzel szemben a világ bankjegyforgalma 11 milliárd 962 millió font sterlinget tesz ki másszóval az egész aranyfedezel nyolcszorosát. Ennek az összegnek több mint a fele, közel hét milliárdnyi értékű bankjegy, a német birodalmi és osztrák jegybankokat terheli. A kimutatásból megtudjuk azt is, hogy Ausztria bankjegyforgalma az utolsó időben három milliárd koronával, összesen ötvennégy milliárd koronára emelkedett, míg ugyanabban az időben a magyar bankjegyforgalom kétmilliárdal csökkent.

A román jegybankforgalomra vonatkozólag a Banca Nationala legutóbbi kimutatása a következő adatokat közli: Az érckészlet ez év július 30-án

3 milliárd 889 millió 722 ezer lelt ki, a múlt évi 1 milliárd 680 millió 222 ezer lelet szemben. Ezzel szemben a román jegybank bankjegyforgalma 11 milliárd 447 millió 773 ezer leire emelkedett 1921. július 30-ig, míg a múlt év ugyanazon napján csak 4 milliárd 988 millió 98 ezer lelt ki.

HIREK.

— **A katolikusok nagygyűlése.** Frankfurt. Vasárnap megnyitották a katolikus nagygyűlést, amelyen a magyar katolikusokat Huszár Károly, Haller István és Tury Béla képviselték. A német szocialisták röpiratokat osztogattak a katolikus nagygyűlés ellen és a Bismarck-szoborhoz tiltakozó nagygyűlést hívtak össze.

— **Felhívás vidéki előfizetőinkhez!** Vidéki előfizetőinknek az Aradi Közlönyért való tartozása ismét felszaporodott. Tekintve, hogy a lap előállítására horribilis költséget emészt fel, arra kérjük t. vidéki hátralékos előfizetőinket, hogy az elmaradt, valamint a folytatólagos előfizetést postafordultával utalványon a kiadóhivatal címére feladni sziveskedjenek. Küldhető az esedékes összeg bankátutalás, avagy megbízás útján is.

— **Bejelentési összeírás.** E hó 30-án kedden a következő sorrendbe kell jelentkezni: I. rendőrkerületben: Bulev. Regina Maria (Andrássy tér.) II. rendőrkerületben: Str. Russu Siranu (Aulich Lajos-utca.) III. rendőrkerületben: Str. Dorobantilor (Urbán Iván-utca.) IV. rendőrkerületben: Str. Strugurilor (Szöllő-utca.)

— **Vádirat Szász Zoltán ellen.** Budapest. A királyi ügyészség az állami és társadalmi rend védelméről szóló törvény alapján vádiratot adott be Szász Zoltán író ellen. A vádirat szerint Szász Zoltán az emigránsok bécsi lapjaiba cikkeket írt, hogy a nemzet névének ártson, az ország hitelét csorbítsa és a magyarországi állapotokat valótlanul törvényenkivülieknek tüntette fel.

— **Iskolai beírás.** A magyar tannyelvű női felső kereskedelmi iskolában a beírások szeptember 1., 2., 3. és 4-én d. e. 9-12-ig lesznek. Javító vizsgák aug. 31-én reggel 9-kor.

— **Dobsina ég.** Pozsony. Dobsina község, amely mellett a világhírű jégbarlang van, lángokban áll.

— **Borzalmas vasúti szerencsétlenség.** Róma. Az olasz főváros mellett hibás váltoállítás következtében vasúti szerencsétlenség történt. A szerencsétlenségnek nyolc kocsi a töltésről egy szakadékba zuhant. Rettenetes jelenetek játszódtak le. Eddigi megállapítás szerint 37 ember meghalt, 150 megsebesült.

— **Iskolai beírás.** Az aradi izraelita hitközség elemi iskolájában a beiratkozások szeptember 1. és 2-án d. e. 8-11-ig d. u. 2-4-ig és szept. 4-én d. e. 8-12-ig lesznek a hitközség templomépületi tanácstermében.

— Hősök emlékszóba. Pecicáról jelentik, hogy tegnap délután nagy népesség keretében leplezték le a hősök utáni emlékszóbat, amelyet egy Pálkás nevű gazdálkodó a háboruban elesett fiának emlékére emeltetett. Az Aradi katonazenekar is künn volt ez alkalommal Pecicán és ez volt az oka annak, hogy vasárnap délután elmaradt a szokásos katonazene a marosparti korszón. Radu-Pancu prefektus is ki akart menni Pecicára, de közbejött akadályok miatt helyettesítelte magát.

— Eljegyzés. Kohn Elluska Arad, Pogány Gyula gyógyszerész Budapest, jegyesek.

— Stromfeld kegyelmet kapott. Budapest, Stromfeld vezérkari alezredes, akit kommunizmus miatt három évi börtönre ítélték, kegyelmet kért és szabadlábra helyezték. Stromfeld a börtönben kitanulta az asztalos mesterséget. Most a közgazdasági pályán igyekszik elhelyezkedni.

— Csak igazolvánnyal! A CFR. bucarestii vezérigazgatósága megállapította, hogy számos vasuti állomáson sokan minden erre feljogosító igazolvány nélkül élelmiszer- és gyümölcsárúsítással foglalkoznak. A vezérigazgatóság most rendeletileg figyelmeztette az aradi üzletvezetőséget, nézzen utána, hogy az állomásfőnökök a legszigorúbban vizsgálják felül a pályaudvari élelmiszerárúsítók igazolványát és aki nem rendelkezik a szükséges irásokkal, azoknak haladéktalanul tiltsa meg a vasuti pályaudvarokon való árusítást.

— Dr. Mezey-zeneiskolában Str. Bratianu (Weitzer-u.) 19. a beiratások megkezdődtek.

— Adókirovés. Az adóhivatal arról értesít, hogy az 1921 év folyamán keletkezett foglalkozások folytatólagos III. oszt. ker. adókirovése a következő sorrendben fog történni: IV. adókerület f. hó 29-én. VII. adókerület f. hó 30-án VIII. adókerület 31-én és szeptember 1-én IX. és X. adókerület szeptember 2-án.

— Agrár-reform kérdőívek román fordítása olcsón készül, magyarra fordított kérdőív kapható Keleti hírlapirodában. Str. Alexandri (Salac-u.) 1.

— Józsei főherceg Tisza István siránál. Budapest. Józsei főherceg a fiával, továbbá Pekár Gyula magyar államtitkárral és Fráter tábornokkal Debrecenbe utazott a Tisza-egyetem internátusának felavulására. Onnan a főherceg Gesztre utazik gróf Tisza István sirájához és özv. gróf Tisza Istvánné látogatására.

— Román újságírók kongresszusa. A CFR. vezérigazgatósága értesítést küldött ma az aradi üzletvezetőségekhez, hogy a román napilapok munkatársai szeptember hó 3-5-ike között Turn-Severinben kongresszust tartanak. A kongresszusra utazók a CFR. vonalain 75 százalékos menetdíj-kedvezményben részesülnek.

Sport.

Az ATE országos atlétikai versenye.

Részletes eredmények: 100 méteres síkfutás II. oszt.: 1. Stefán (TAC) 12 mp., 2. Heim (TAC), 3. Steiner (ATE). Súlydobás: 1. Morár (U) 12-91 m., 2. Wolf (ATE). 11-60 m. 3. Halmi (ATE) 11-03 m. 800 méteres síkfutás: 1. Bukovinszki (TAC). 2 p. 10 két ötöd m. p. orsz. rec. 2. Zsák (ATE). 3. Schwellengraber (AAC). Magasugrás handicap: 1. Wolf (ATE) 179 cm. (28 cm. előny). 2. Pálkás (AMTE) 176 cm. (20 cm. előny). 3. Barabás VSC) és Glück (ATE) 174 cm. (14 cm. előny). 4. Stefán (TAC) 171 cm. orsz. rec. 400 méteres síkfutás II. oszt.: 1. Steiner (ATE) 57 mp. 2. Heim (TAC). 3. Corcan (U). Diszkoszvetés handicap: 1. Spolárits (AAC) 40-72 m. (540 cm. előny). 2. Bodea (U) 40-79 m. (986 cm. előny). 3. Wolf (ATE) 40-07 m. (560 cm. előny). 200 méteres síkfutás: 1. Steinfeld (ATE) 23 két ötöd mp. orsz. rec. 2. Schmidt (TAC). 3. Erdei (AAC). Gerelyvetés handicap középfogással: 1. Halmi (ATE) 47-05 m. (1200 cm. előny). 2. Dr. Corcan (U) 44-30 m. (600 cm. előny). 3. Bodea (U) 43-33 m. (750 cm. előny). 4-400 méteres staféta: 1. ATE csapata (Grishaber, Steiner, Zsák, Steinfeld) 3 p. 53 két ötöd mp. 2. AAC csapata. 3. AMTE csapata. Kalapács dobás: 1. Bodea (U) 33-93 m. 2. Morár (U) 32-69 m. 3. Wolf (ATE) 27-68 m. 1500 méteres síkfutás II. oszt.: 1. Grishaber (ATE) 4 p. 48 mp. 2. Hegedüs (ATE). 3. Kozovits (TAC). Távolugrás handicap: 1. Szabolesi (AVSE) 628 cm. (80 cm. előny). 2. Stefán (TAC) 598 cm. (30 cm. előny). 3. Barabás (VSC) 591 cm. 5000 méteres síkfutás: 1. Bukovszki (TAC) 18 p. 14 két ötöd mp. 2. Szántó (ATE). 3. Kormányos (ATE). Olimpiai staféta (800-400-200-200 m.): 1. ATE csapata (Zsák, Steinfeld, Steiner, Lieker) 3 p. 58 mp. 2. AAC csapata, 3. TAC csapata, Pontszám szerinti eredmény. 1. ATE 34-5 pont. 2. TAC 19 pont. 3. Universitatea 14 pont. 4. AAC 9 pont. 5 és 6. AVSE és AMTE 3-3 pont. 7. VSC 1-5 pont.

— AVSE - Egyetértés 4:0 (1:0)

Az esőtől felázott pályán lefolyt selejtező mérkőzés a többet támadó AVSE győzelmével végződött. A goalokat Tisza és Sonkovits rúgták. A mérkőzést Pálkás (AMTE) vezette. AVSE II. Egyetértés II. 1:0 (1:0) Biró Szabolesi (AVSE).

— Megjelent a Vidéki Sport legújabb száma, amely részletesen közli a helybeli és vidéki sporteseményeket.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Augusztus 29. Zürichi nyitás: Berlin 670, New-York 590, Milano 2510, Prága 590, Budapest 147-5, Zágráb 325, Bucaresti 695, Bécs 67, osztrák lebélyezett korona 58.

Bécsi nyitás: Márka 1240, leu 1265, lira 4575, francia frank 8400, svájci frank 18300, dollár 1090, szokol 1260, angol font 3990, dinár 2360, magyar korona 270, lengyel márka 39.5. Kifizetések: Berlin 1240, Prága 1260, Budapest 271, Milano 4600, Svájc 18350, Varsó 39, Newyork 1095, London 4000, Páris 8450, Bucaresti 1270. Értékpapírok: Osztrák Hitel 1590, Rimamurányi 5700, Magyar Államvasut 5480, Déli Vasut 3320, Salgótarjáni 11450.

Budapesti nyitás: Napoleon d'Or 1265, dollár 395.5, frank 3125, márka 455, lira 1665, rubel 44, leu 478, sokol 467, dinár 862, osztrák korona 37. Kifizetések: Bucaresti 470, London 1460, Berlin 457.75, Prága 468, Zürich 6750, Bécs 37.5, Zágráb 217.5.

Budapesti zárlat: Napoleon d'Or 275, dollár 399, francia frank 150, márka 460, lira 1665, osztrák korona 37 és fél, rubel 45 és fél, lei 482, sokol 470, koronadinár 865, frankdinár 865, lengyel márka 16 és fél.

Zürichi zárlat: Berlin 675, Holland 184, Newyork 590, London 2174, Páris 4565, Milano 2515, Prága 690, Budapest 147 és fél, Zágráb 325, Bucarest 695, Wien 67.

Budapesti zárlat: Napoleon d'Or 1265, dollár 395 és fél, márka 454, lira 1665.

Bécsi zárlat: Márka 1242, lei 1280, lira 4500, francia frank 8350, svájci frank 18400, dollár 1079, sokol 1275, angol font 4000, dinár 2370, magyar korona 273, lengyel márka 38 és fél. Kifizetések: Zágráb 597 és fél, Berlin 1242, Prága 1280, Budapest 272, Milano 4537, Svájc 18450, Varsó 38 és háromnegyed, Newyork 1092, London 4012 és fél, Páris 8400, Bukarest 1287 és fél. Értékpapírok: Osztrák Hitel 1685, Rimamurányi 5210, Államvasut 15930, Déli Vasut 3290, Salgótarjáni 11300.

— Román iroda a prágai vásáron. A kereskedelmi és iparkamara értesíti a prágai mintavásárra utazó romániai kereskedőket, hogy a prágai követség mellett működő kereskedelmi attasé a kiállítási nagypavillonban külön információs irodát állított fel, amely ki és beviteli kérdésekben, szállítási és vámügyekben díjtalanul ad felvilágosítást minden odaforduló hazai kereskedőnek.

— Negyven százalékos kedvezmény. A CFR. bucarestii központja rendeletileg arról értesítette ma az aradi vasut-igazgatóságot, hogy a hatóságok által megállapított élelmiszerszabályzatot a pályavendéglők részére tizenöt napon-

ként revízió alá kell venni, az esetleges helybeli árak időszakos változására alkalmazva. Figyelmezteti egyben a rendelet az üzletvezetőséget, hogy CFR. alkalmazottak a pályavendéglők részéről mindenkor 40 százalékos árkedvezményt élveznek. Ennek, valamint a hatósági árszabályzatnak be nem tartása az engedély azonnali bevonását vonhatja maga után. A pályaudvari vendéglők árainak ellenőrzésével mindenkor az illető állomásfőnökök vannak megbízva.

LEGUJABB

Marad a soproni polgármester.

SOPRON. Az osztrák csapatok ma hajnalban hét ponton hét hadoszlopban megkezdtek a bevonulást Nyugatmagyarországra. A Széchenyi-palotában tervezték a város hivatalos átadását, a család azonban ez ellen tiltakozott s így az átadás a tisztli leánynevelő-intézetben történt. Thurner Mihály polgármester kijelentette, hogy ő és a közigazgatás nem távozik helyéről. Kitért a lehetőségig és szembenéz az eshetőségekkel. Reméli, hogy az osztrák kormány az átmeneti időre a magyar jog szerint fenntartja a közigazgatást. Egy küldöttség kereste fel a polgármestert és kérte, hogy maradjon helyén, mert az egész polgárság bármely körülmények között is támogatja. A polgármester könyezve beszélt. Délben híre érkezett, hogy Pandorf és Pinkafő községekben 80-100 ezernyi horvátság gyűlést tartott, amelyen elhatározta az ellenállást és magyar közigazgatást és magyar nyelvet követel. — Illetékes helyen kijelentik, hogy a magyar kormány nem kíván szembehelyezkedni a békeszerződéssel és kizárólag a magyar érdekek védelmére.

Vér — Erzbergerért.

BERLIN. Potsdamban véres tüntetés volt Erzberger meggyilkolása miatt. A rendőrség, amikor az egyik házról leszállították a német zászlót, fegyverét használta. Két ember meghalt és többen megsebesültek. Erzbergert szerdán temetik Iberachban.

Szerbek és magyarok.

BELGRÁD. Az Avala-ügnökség jelenti: A Magyarországhoz visszacsatolt területek kiürítése alkalmával a menekülőkre a magyarok lövöldöztek és többeket bezártak a házakba. Ha a szerb csendőrök közbe nem lépnek, rájuk gyújtják a házakat. Ezért a nem katolikus szerbek szerb területre menekültek. Több község a belgrádi kormányhoz fordult, hogy nem akar magyar imperium alá kerülni.

BUDAPEST. A fenti jelentéssel szemben a Magyar Távirati Iroda megállapítja, hogy több község szerb lakosságát tiltakozása ellenére átszállították a szerbeknél maradt területre. Viszont onnan kényszerrel felszabadult területre kísérték magyar családokat. A cél az, hogy mesterségesen megváltoztassák a népesedési statisztikát. Az átköltöztetett lakosok nem nyugszanak bele az önkényes áttelepítésbe.

Legujabb őszi női felöltők Costümök és ruhák megérkeztek

Külön mértékosztály!

JULIU PLESZ GYULA

női és gyermekruha áruházába

 ARAD, Strada Pirlói Nr. 3
 Vörösmarty-u. a Színház épület
 hátsó bejáratával szemben. 3280

Berlin kártyázik.

(Kártyacsaták a paloták pincéiben.)

BERLIN. Egész Németországot, a komoly, dolgozó, munkát szerető Németországot rabul ejtette a játékszenvedély. Azelőtt is kártyáztak Németországban épen úgy, mint mástutt — a gazdagok. De most minden társadalmi osztály képviselve van már a zöld asztal mellett és a kishivatalnokok épen úgy kártyáznak, mint a milliommások. Sőt talán még szenvedélyesebben, mert számukra a játék már nem egyszerű szórakozást jelent, hanem a pénzszerzésnek egyik formáját, valóságos pótló-jövedelmi forrást, amely sokszor, Sőt majdnem mindig többet jelent, mint maga a fix-fizetés a délelőtti robotért. Berlinben is elszoktak már a munkától. De nem ez az egyedüli oka annak, hogy ma már mindenki kártyázik, hanem a szörnyű drágaság, amely mellett a legmegerőltetebb munka révén sem keresheti meg az emberek javarésze napi szükségleteit.

Ma Berlinben rengeleg kártyabarlang van már, de a legtöbbje — nehogy a rendőrség rajtuk ülhesse — nem állandó helyen. Örökké költöző kártyabarlangok ezek és a rendes vendégek telefonon tudják meg éjszakánként, hogy hol fognak lefolyani a nagy kártyacsaták vagy pedig autó megy értük a lakásukra, ők beülnek a gépkocsiba és amikor elindulnak, még maguk sem tudják, hogy merre viszi őket az autó, mert a sofőr még nekik sem mondja meg. Egyik este előkelő szalonban gyűlnek össze, természetesen az előkelő negyedben. Mások valami külvárosi nyaralóban, vagy valamely főúri palota pincéhelyiségében.

A kártyán kívül a lóverseny is virul: a totálizálók kezén szinte hiheletlen összegek fordulnak meg. A lózsde pedig ma már Berlinben sem komoly gazdasági körök által irányított fokmérője a gazdasági életnek, hanem kismemberek keresetforrása is, akik összekuporgatott pénzecskejüket igyekeznek ott napról napra forgatni, hogy szegényes jövedelmüket így is gyarapítsák és ezzel könnyebben viseljék el a szörnyű drágaságot.

A szerkesztésért

KAROLY JÓZSEF

felel.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetési ára 75 bani.

Vastagabb betűkkel 1 lei 50 bani

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk lei.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

A legkisebb hirdetés ára 10 szögig 7 lei 50 bani.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

 HARMINCÓT ÉV KÖRÜLI gyermekek-
 len városi háztulajdonosnő, vagy falusi
 földbirtokosnő ismeretségi keresi igaz-
 gató, Holgyaper, Marosillye. 3319

Alkalmazás.

KITUNÓ főzőnő 500 lei havi fizetéssel, egy kézfőző és egy ügyes kiszolgáló-leány magas fizetéssel felvétemek. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 40a) kapu alatt balra, ajtó 5. 3321

PÉNZTÁROSNŐNEK felvétetik straccát vezetni tudó óvadékképes nő. Cim Wallinger hirdetőjében. 11111

MEGBIZHATÓ, óvadékkal rendelkező gazdasszony azonnali belépésre kerestetik. Jelenkezni a délelőtti órákban a „Pannónia” szállodában. 3322

PERFEKTÜL FŐZŐ nagyobb háztartás vezetésében jártas, csakis tisztességes, jobb nő keresek szeptember 15-iki belépéssel jó fizetés mellett. Ugyanitt rendez mindenleány szeptember 1-ére felvétetik. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11111

TANITÓNÓT oklevéllel alkalmaz ipartelep. Arcképes ajánlatokat Wallinger hirdetője továbbít. 11111

VEGYESKERESKEDÉSEM részére keresek egy fiatal segédet, ki főként a textil szakmában jártas és a román nyelvet is bírja. Spitzer Mór, Szemlak. 3320

NŐISZABÓSÁGHOZ fizető leányok magas fizetéssel felvétemek Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17. 3279

VARRÓNÓ házakhoz ajánkozik. Cimeket a kiadóba kér. 3325

Vétel és eladás.

KÉT modern világos hálószoba repatriálás miatt olcsón eladó. Strada Popa Ioan Russu (Luiza-utca) 3. 3317

BETEGTOLÓ-KOCSI olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 11112

VEHET eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket, szobrokat, szőnyeget, porcellánokat, antik bútort a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortu-tay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

SZEP NAGY konsul-tükér eladó Str. Russu Sirianu (Aulich Lajos-u) 15. 300

REALISKOLAI I. II. III. osztálybeli, valamint elemi iskolai könyvek eladók. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 23. I. em. jobb oldal. 520

Oktatás.

ROMÁNYELV oktatásra két gyermek részére heti három órára lehetőleg hivatalos tanító kerestetik. Telefon 6. szám. 3269

ZONGORAORAT adok akadémiai módszerrel, házhoz járva és itthon gyakorlatlással, méréseket díjazás. Cim a kiadóhivatalban. 3324

ZONGORA OKTAFÁST vállal akadémista növendék. Cim a kiadóban. 3327

NAGY-ROMÁNIA ÁLTALÁNOS ORSZÁGOS CIMENTÁRÁNAK ÉS ÉVKÖNYVÉNEK JUBILÁRIS KIADÁSA

(X. évfolyam) 1922. évre már munkában van. Kormányhatóságilag engedélyezett és támogatott mű, több mint 3000 oldalon, számos színes nyomású melléklettel, kimerítő statisztikai, etnográfiai és gazdasági adatokkal, az összes megyék, valamint a vasúti hálózat, hajózási és közlekedési utak országos térképével. Bucurest tárgyutató tervrajzával és több mint 1,500.000 pontos eimmal. Román, magyar, német és francia nyelven szerkesztve, 7 nyelvű tárgyutató szakszó-tárral. Van egy nemzetközi címtára, mely magába foglalja mindazokat a nagy külföldi cégeket, melyek kereskedelmi, ipari és gazdasági összeköttetést keresnek országunkkal, valamint kereskedelmi és gyári védjegy-táblázat. — Nékülözhetetlen az összes hatóságoknak, pénzügyintézeteknek, kereskedelmi iekoláknak, gyáraknak, ügyvédeknek, orvosoknak, mérnököknek, gyógyszerészeknek, kereskedőknek, iparosoknak, ügynököknek, kiviteli és behozatali cégeknek, bizományosoknak, stb. Versenyen kívül álló, hivatalosan megápitott, előnyös hirdetési díjtáblázat. Erdély, Bánát, Besszarábia, Bukovina s a többi csatolt résznek igazgatósága: **TIMISOARA**, I. Str. V. Alexandri 12/I. Sürgőncim: Anuarul General.

Vezérképviselőség Arad vármegye területére: ARAD: Bulev. Carol I. 16. sz. Vezérképviselők: Sótai György ipartestületi titkár és Abrahám Csábor nyug. 3287. aradvármegyei irodaigazgató.

Ellátás.

ISKOLÁS TANULÓK teljes ellátást kaphatnak uricsaládnál. Cim: Kelet hírlap-irodában. 10950

KÉT iskolás fiú teljes ellátással, fürdőszoba használatával uri családnál felvesznek. Strada Alexandri (Salacz-utca 6. Földszint 3. 11074

URIASSZONY jobb családból való 2 fiú az iskolai év kezdetével teljes ellátásra felvesz. Cim Kelet hírlap-irodában. 11075

KÉT ISKOLÁS fiú, vagy leány, uricsaládnál ellátást nyerhet, zongora korreptálás a házban. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11112

Ingatlan.

ELADÓ nagy magtár üzlethelyiséggel, két szép lakóház, három istálló park, nagy gyümölcsös. Alsósimánd, postahivatal. 10504

HÁZAT ELADÓK, vagy vevők keressék fel Wallinger közvetítő irodáját (Földespatika kapujával szemben), ahol állandóan keresnek megvételre, vagy kínálnak eladásra kisebb-nagyobb bér- és magánházakat. 11111

BIZTOS TÖKE befektetés. Modern bérház város központján igen olcsón eladó. Kevés pénzrel átvehető. Haász irodája, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. 10707

Lakás.

ELCSERÉLNEM belvárosi kétszobás lakásomat hasonlóval. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11111

ELCSERÉLNEM Piata Catedral (Thököly-tér) melletti kétszobás lakásomat vasúthoz közelebb levő hasonlóval. Cim a kiadóban. 3326

Üzletek.

JÓFORGALMU belvárosi szatócsüzlet italmérési joggal olcsón eladó. Cim: Wallinger hirdetőjében. 11112

Különféle.

SZEPTEMBER 3-ÁN Budapest—Wien—Berlinbe utazom. Megbízásokat válllok. Szege M. Schmolzer és Szege M. cég betagja. Arad, Piata Luther-tér 1. Telefon 111. 3323

HASZNALT OLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Cserép hornyolt és hódfarku

kitűnő minőségben, minden vasúti állomásra szállítható:

POLLAK SANDOR

közéglagára ARAD Str. Andrei Muresanu (Nador-utca) 14. 11061

Heber imakönyvek

 diszkötesű MIRJAM, NOEMI és RA-
 CHEL imakönyvek HEBER NAPTA-
 RAK és egyéb ZSIDÓ SZERTAR-
 TASI CIKKEK MEGÉRKEZTEK

Finkelstein József

 papírüzletbe ARAD, STRADA CALEA
 BANATULUI (Asztalos Sándor-u.) 4.

Elkészültek a közkedvelt viseletű bordó bagaria- férfi cipők,

 valamint fiú és leányka cipők.
 Kitűnő anyag, olcsó árak. —
 Tessék kirakatainkat megte-
 kinteni. 1972

„Transilvania r.-t.” (volt Cipőszövetkezet)

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. sz.

RAJNAI boros, pezsgős cognacos

 ::üveget veszünk::
**SAMUIL WEISZ-
 BERGER SUCCE-
 SOR** BULEVARD REG. MARIA
 (ANDRASSY-TÉR) 5. SZ.

 200.-Lei-ért szemé-
 lyenként szállítok

ARAD-ORADEA-MARE LUXUS- AUTÓ.

Menetidő oda vagy vissza 3 óra.

FEIER GARRAGE

 szállítási és autófu-
 varozási vállalat.

 IRODA: Bulevardul Regele
 Ferdinand Nr. 14.

 Jegyek válthatók Aradon: Köz-
 ponti szálloda. -Oradea-Mare-n:
 a központi hírlap-irodában.

 Indulás: Reggel 8 órakor, vissza d.
 3215 u. 3 órakor.

 Kényelmes ülőhelyekről gond-
 oskodva.

 Csodás hatású arcszépítő és
 finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

 Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít.
 Szeplők, májfoltok, bőrtakák, ráncok,
 redők, minden bőrbaj párnapos hasz-
 nálat után megszűnnek. Az arc rozszás
 tude hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Szerszámok „Prompt”

 Építkezési vasalások
 Technikai áruk

10801 Vashordók

Oberník és Drucker

 Timisoara (Temesvár), Józsefváros,
 Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 12. sz.

Kifutó fiú

 jó fizetéssel
 felvétetik.